

[Chr. R. Christensen.]

Det ærede Medlem af det andet høje Ting Hr. Krarup har udtalt, at Bekæmpelsen af den smitsomme Kalvekastning nu maatte være ude over Forberedelsernes Stadium, og at man nu maa ind i selve Arbejdet. Jeg kan fuldstændig slutte mig hertil, men Betingelsen herfor er først og fremmest den, at Staten muliggør, at Prøver kan undersøges. Jeg henstiller derfor, saa indtrængende som jeg kan, til den højtærede Landbrugsminister at tage Hensyn til det af mig her berørte Forhold.

Det ærede Medlem Hr. Jensen (Horsebæk) omtalte i sin Tale under denne Debat Spørgsmaalet om Oprettelsen af mindre Landbrug og kom her ind paa en Omtale af forskellige Planer om Oprettelse af mindre Jordbrug, idet han sagde, han ikke ved denne Lejlighed skulde komme nærmere ind paa det, men holde sig til, hvad han ansaa for gennemførligt under de foreliggende Forhold. Det ærede Medlem fremhævede derefter nogle Ting, som han mente man burde samles om. Det var i Formen en meget mild Afvisning, det ærede Medlem, som ogsaa er Medlem af Statens Jordlovsudvalg, gav de Forslag, han sigtede til, men det forekommer mig, at Realiteten i denne Afvisning var betydelig stærkere, og at det ærede Medlem her med sin Tale placerede sig som Modstander af det Forslag, der for mig mere minder om Agitation end om Realitet.

Jeg tillægger den her nævnte Udtalelse en vis Vægt, og jeg konstaterer med Tilfredshed, at det ærede Medlem har bragt Spørgsmaalet ned i et Plan, hvor saglige Drøftelser kan finde Sted. Der er nemlig ingen Tvivl om, at skal der opnaas Resultater med Hensyn til denne Sag, maa man tage Hensyn til, baade hvad der taler for, og hvad der advarer imod. Det er for mig klart, at der maa lægges meget stor Vægt paa, at der oprettes saa mange selvstændige Hjem som muligt, hvor unge Landmænd faar Mulighed for at faa egen Bedrift og blive ved deres Erhverv. Men Forholdene maa jo være saadanne, at de paagældende faar Eksistensmuligheder i deres Bedrift, og det forekommer mig, at vi ved alt for lidt om, hvordan Forholdene vil udvikle sig efter Krigen med Hensyn til Produktion og Afsætning, til, at der er Rimelighed i at foretage saa drastiske Skridt som fra anden Side ønsket.

Det er min Opfattelse, at Oprettelse af selvstændige Landbrugshjem, Landbrugshjem med sunde Forhold for en Familie, er til Lykke for vort Land, naar de stiftes

paa rette Maade. Der maa lægges Vægt paa, at Grundlaget bliver et saadant, at en Familie virkelig kan faa ordentlige Vilkaar i saadant et Hjem, men man maa heller ikke se bort fra, at det ogsaa betyder noget, at de Ejendomme, hvorfra Jorden tages, har Eksistensmulighed. Naar man, saaledes som gjort visse Steder, indkøber Landejendomme med Arealer paa 30—50 ha og udstykker dem, saa at der kun bliver en Hovedparcel paa ca. 15 ha tilbage, skaber man en Brugsstørrelse, som ikke er absolut heldig, fordi det nu engang har vist sig, at Brugsstørrelser paa 10—15 ha er det mest praktiske at drive, ogsaa af Hensyn til Medhjælperforholdene. Men navnlig skaber man derved uheldige Forhold for den Bruger, der bliver sat ind i en saadan Ejendom, idet man lader ham faa de alt for store Bygninger, som ogsaa er upraktiske ved et mindre Brug.

Det er klart, at Jorden fremover vil være Midlet til at skaffe Arbejde til en Mængde Mennesker, og Mulighederne for at skaffe Plads til flere i vort Landbrugs-erhverv fortjener den største Opmærksomhed. Men der er ogsaa en anden Side ved det. En hel Række Opdyrknings- og Inddæmningsarbejder er i Tidens Løb gennemført, og flere Planer foreligger. Der har saaledes i Sommerens Løb været behandlet en ikke helt ny Plan om Inddæmning af de Vandarealer, der findes mellem Ærø, Taa-singe og Langeland, hvorved der kunde indvindes 15 000 ha eller Jord til Oprettelse af 1 000 Gaarde og Husmandsbrug, samtidig med at Langeland og Ærø fik fast Forbindelse med Land. Gennemførelsen af dette Arbejde er naturligvis ret bekostelig, men naar det tages i Betragtning, hvor meget Arbejde Inddæmningen kan give i Perioder med Arbejdsløshed, og at Materialerne til det hovedsagelig findes paa Stedet, forekommer det mig, at disse Planer maa have en betydelig Interesse.

Nu synes det imidlertid at være saadant, at Planerne om Brobygning har vundet mere frem paa Bekostning af de øvrige Planer. Jeg vil derfor gerne tillade mig at spørge, om de her nævnte Inddæmningsplaner er undersøgt grundigt. Det forekommer mig, at de er af saa stor Interesse, at de bør undersøges til Bunds, før der ved Brobygning sættes en endelig Stopper for Muligheden af deres Gennemførelse. Der har været Tale om en Bevilling paa 50 000 Kr. til Undersøgelse af Bundforholdene. Jeg vil meget henstille, at en saadan Bevilling gives, saafremt den ikke allerede er givet, og at en virkelig Undersøgelse af hele Spørgs-